

Ekonomika školstva ako vedná disciplína

Ing. Katarína Poluncová

KVE

4.10.2004

Výchova

- proces, v ktorom sú zámerným spôsobom utvárané osobnostné vlastnosti jedinca, jeho morálne a charakterové vlastnosti a zároveň proces,
- v ktorom si súčasne jedinec osvojuje určité spôsoby a normy chovania v spoločnosti
- predurčuje všeobecné ľudské a morálne kvality celej populácie.

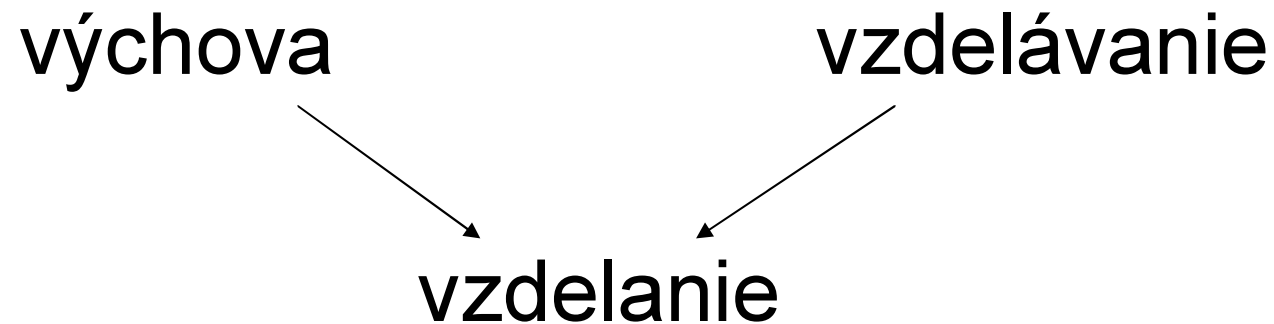
Vzdelávanie

- proces, v ktorom jedinec získava a osvojuje si poznatky a vedomosti

POZNATKY a VEDOMOSTI

1. inštrumentálnej povahy (majú špecifické funkčné určenie)
2. kultivačnej povahy (obohacujú človeka poznáním)

Vzdelanie

- nemá hmotnú podstatu
- je vlastnosťou človeka

Funkcie vzdelania

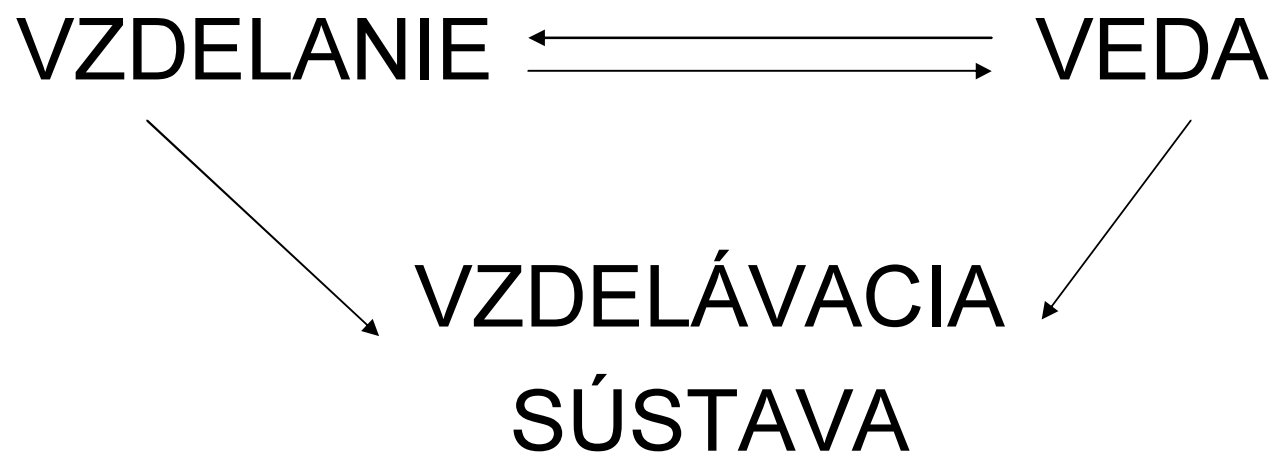
- preventívna
- nápravná

- ekonomická
- sociálnokultúrna

Kvalifikácia

- súhrn schopností, ktoré sú vyžadované v určitej dobe pre výkon určitých povolání
- pojem relatívny- nároky na kvalifikáciu sa v čase menia
- vzdelanie najdôležitejšia zložka kvalifikácie
- viaže sa k výkonu profesie
- spojená s trhom práce

Vzťah vedy, vzdelania a vzdelávacej sústavy

Ekonomika vzdelania

- hraničná vedná disciplína ekonómie a pedagogiky
- skúma ekonomické javy a zákonitosti späté s oblasťou školstva, výchovy a vzdelávania
- zaoberá sa teoretickým a empirickým výskumom mikroekonomických a makroekonomických aspektov vzdelania

Odvetvie školstva

- zdrojový charakter- rozvojom fyzických a duševných schopností človeka ovplyvňuje pracovnú silu
- cieľový charakter- rozvojom fyzických a duševných schopností človeka sa podieľa na harmonickom rozvoji človeka

Výchovno-vzdelávací proces

- cieľavedomé pôsobenie učiteľa na žiaka prostredníctvom obsahu učiva, ktorého výsledným efektom je VZDELANIE
- zahŕňa učiteľovu činnosť- vyučovanie aj činnosť žiakov- učenie

Poslanie školstva

1. primárna funkcia- výchovno-vzdelávacia
2. sekundárne funkcie- tie, ktoré realizáciou svojich procesov vytvárajú predpoklady personálne, finančné i právne k naplneniu poslania školstva

Ekonomika vzdelania

- vnútorná ekonomika vzdelania- skúma mikroekonomické aspekty výchovy a vzdelávania
- vonkajšia ekonomika vzdelania- skúma makroekonomické aspekty výchovy a vzdelávania

Subsystémy školstva

- predškolská výchova
- základné školstvo
- stredné školstvo
- špeciálne školstvo
- vysoké školstvo
- výchova a vzdelávanie dospelých

Metodológia ekonomiky vzdelania

Základné všeobecné metódy:

- metóda vedeckej abstrakcie
- metóda analýzy a syntézy
- metóda indukcie a dedukcie
- matematické a matematicko-štatistické metódy
- experiment
- metóda hlavného článku
- metóda postupnej aproximácie

Vlastné špeciálne metódy

- metóda jednoduchkej závislosti
- metóda reziduálnej analýzy
- metóda priamej rentability vzdelania
- metóda prognóz potrieb pracovných síl
- expertízne metódy